

Česká republika

Zpráva o pokroku (2026)

Fiskálně-strukturální plán ČR pro období 2025 až 2028

Zpráva o pokroku (2026)
Fiskálně-strukturální plán ČR pro období 2025 až 2028

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4, 118 01 Praha 1

první vydání, Praha 2026

Tel.: 257 041 111

E-mail: podatelna@mf.gov.cz

ISBN 978-80-7586-098-9 (on-line)

Volná distribuce

Elektronický archiv:
<https://www.mf.gov.cz/fsp>

Zpráva o pokroku

(2026)

Obsah

Úvod a shrnutí	1
1 Hlavní fiskální ukazatele	2
2 Makroekonomický vývoj	3
2.1 Ekonomické shrnutí roku 2025	3
2.2 Vývoj ekonomiky v roce 2026	3
3 Fiskální vývoj	6
3.1 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2025	6
3.2 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026	7
4 Reformy a investice	11
4.1 Dekarbonizace	11
4.2 Sociální systémy	12
4.3 Vzdělávání, trh práce a podpora bydlení	13
4.4 Moderní veřejná správa a digitalizace	14
Přehled literatury a použitých zdrojů	16
Slovníček pojmů	18

V souladu s článkem 121 Smlouvy o fungování Evropské unie a na základě Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 je předkládána každoroční zpráva o pokroku Fiskálně-strukturálního plánu České republiky.

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Fiskální závazek	2
Tabulka 1.2: Hlavní ukazatele	2
Tabulka 2.1: Makroekonomický scénář	5
Tabulka 2.2: Vnější předpoklady	5
Tabulka 3.1: Fiskální predikce	8
Tabulka 3.2: Odvození čistých výdajů	9
Tabulka 3.3: Diskreční opatření na straně příjmů	9
Tabulka 3.4: Granty z Nástroje pro oživení a odolnost	9
Tabulka 3.5: Půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost	10

Seznam použitých zkratk

CZK	kódové označení české koruny
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie (v rozsahu 27 členských zemí)
EUR	kódové označení eura
FSP	Fiskálně-strukturální plán
HDP	hrubý domácí produkt
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
p. a.	ročně
p. b.	procentní bod
p. m.	pro informaci
USD	kódové označení amerického dolaru

Značky použité v tabulkách

Pomlčka (–) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval nebo zápis není možný z logických důvodů.

Uzávěrka datových zdrojů

Makroekonomické datové zdroje v této publikaci jsou vztaženy k 1. dubnu 2026 a fiskální data a politiky k 8. dubnu 2026.

Poznámka

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Úvod a shrnutí

Výroční zpráva o pokroku vzniká v návaznosti na novelu Paktu o stabilitě a růstu. Její náplň rámcově upravuje nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu. Jejím cílem je každoroční vyhodnocení plnění Fiskálně-strukturálního plánu. Aktuálně hodnocený plán připravila Česká republika na období 2025 až 2028, vláda České republiky jej schválila 16. října 2024 a Rada EU k němu přijala doporučení dne 21. ledna 2025. Na základě Fiskálně-strukturálního plánu a doporučení Evropské komise stanovila Rada EU České republice dráhu čistých výdajů. Tou se rozumí růst celých veřejných výdajů očištěný o položky úrokových výdajů, výdajů na projekty Evropské unie, národní financování projektů spolufinancovaných Evropskou unií, diskreční opatření na straně příjmů a jednorázová opatření. Fiskálně-strukturální plán byl připraven tak, aby byl současně plně konzistentní s národní legislativou v podobě zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Při tvorbě Fiskálně-strukturálního plánu byl stanoven pro rok 2025 deficit sektoru vládních institucí ve výši 2,5 % HDP, po očištění o vlivy hospodářského cyklu a jednorázových opatření pak 2,3 % HDP. Podle údajů Českého statistického úřadu dosáhl schodek hodnoty 2,1 % HDP, ve strukturálním vyjádření 2,2 % HDP. Růst čistých výdajů za rok 2025 odhadujeme na 4,8 %.

Tato zpráva shrnuje aktuální kroky a plánované aktivity České republiky v oblastech, které vymezil Fiskálně-strukturální plán jako reakci na specifická doporučení Rady Evropské unie. V roce 2025 pokračovala transformace energetiky v ČR se zaměřením na posílení energetické bezpečnosti, modernizaci infrastruktury a plnění klimatických cílů, zejména prostřednictvím rozvoje nízkoemisních zdrojů, flexibility systému a snižování závislosti na fosilních palivech. Zásadní bylo dosažení energetické nezávislosti na Rusku v oblasti ropy i plynu díky diverzifikaci dodávek a rozvoji infrastruktury. V regulační oblasti byly zavedeny nástroje pro decentralizovanou a digitální energetiku (lex OZE III, Elektroenergetické datové centrum, úpravy tarifů) a přijaty legislativní změny urychlující rozvoj obnovitelných zdrojů a energetické infrastruktury (lex OZE III, lex Plyn). Dekarbonizace byla podpořena významnými finančními zdroji z evropských i národních fondů, včetně investic do čisté mobility, bateriových projektů a strategických průmyslových odvětví. Současně probíhal rozvoj výzkumu, inovací a poradenských služeb v energetice.

V oblasti sociálních systémů v roce 2025 nedošlo k dalším změnám důchodového systému a probíhá vyhodnocení dříve přijatých reforem, zatímco u sociálních dávek byly realizovány významné úpravy podporující pracovní aktivitu a sladění rodinného a pracovního života, zejména zvýšení a úprava rodičovského příspěvku spolu se změnami podmínek péče o malé děti. Klíčovým krokem byla reforma sociálních dávek, která sloučila čtyři dosavadní dávky do jedné komplexní dávky se čtyřmi složkami (živobytí, bydlení, bonus na dítě a pracovní bonus), zjednodušila systém, odstranila motivační bariéry a posílila vazbu podpory na pracovní aktivitu a péči o děti.

Ve zdravotnictví pokračovalo zvyšování efektivity prostřednictvím implementace systému CZ-DRG a restrukturalizace lůžkové péče směrem k následné a dlouhodobé péči, podpořené zavedením sociálně-

zdravotní lůžkové péče a služeb propojujících zdravotní a sociální oblast. Současně se posilovala odolnost a kvalita systému díky digitalizaci a novým nástrojům, včetně systémů pro screening nádorů, vzdělávání zdravotnických pracovníků a rozvoje simulačních center, což přispívá ke zvyšování odbornosti personálu i dostupnosti a kvality péče.

V oblasti vzdělávání, trhu práce a bydlení pokračovala v roce 2025 realizace opatření zaměřených na zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání, rovné příležitosti a lepší uplatnění na trhu práce, včetně posilování předškolního vzdělávání a systémového sledování jeho kvality. Klíčovým krokem byla implementace Strategie vzdělávací politiky ČR 2030+, zejména revize rámcových vzdělávacích programů a přijetí nového kurikula pro předškolní a základní vzdělávání. Ve vysokém školství došlo k navýšení financování a cílené podpoře regionů i nedostatkových profesí, zatímco v regionálním školství pokračovala modernizace středního vzdělávání, posilování spolupráce se zaměstnavateli a rozvoj prvků duálního systému.

Na trhu práce byla opatření zaměřena na podporu rodičů, zejména prostřednictvím rozvoje dětských skupin, včetně zavedení sousedských skupin a posílení sladění pracovního a rodinného života, dále na rozvoj celoživotního vzdělávání, rekvalifikací a digitálních dovedností. Současně byly zavedeny nové nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, podpora sociálního podnikání a opatření ke zvýšení flexibility pracovního trhu a podpory v nezaměstnanosti. V oblasti bydlení byl přijat zákon o podpoře v bydlení zavádějící kontaktní místa pro bydlení a posílena podpora dostupného a sociálního bydlení prostřednictvím národních i evropských zdrojů.

V oblasti moderní veřejné správy a digitalizace byla připravena opatření zvyšující efektivitu, transparentnost a pro-klientskou orientaci, včetně zavedení Jednotného informačního systému sběru dat a rozvoje spolupráce obcí prostřednictvím společenství obcí. Posílena byla také transparentnost rozhodovacích procesů zavedením regulace lobbování a registru lobbistů. V oblasti digitalizace pokračovalo rozšiřování vysokorychlostních sítí a 5G infrastruktury. Ve výzkumu a inovacích byl přijat nový zákon, který od roku 2027 posílí flexibilitu podpory nebo transfer znalostí.

1 Hlavní fiskální ukazatele

S reformou Paktu o stabilitě a růstu přešel důraz na **fiskální pravidlo reprezentované růstem (dráhou) čistých výdajů**, tedy výdajů očištěných z úroky, prostředky spojené s projekty Evropské unie včetně národního financování, diskreční příjmová opatření a jednorázová opatření na straně příjmů i výdajů.

Fiskálně-strukturální plán (dále FSP) pracoval s dráhou čistých výdajů vycházející z tehdejší predikce nominálního růstu potenciálního produktu a fiskálního úsilí daného zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2024 pak byla použita prognóza ze srpna 2024, jež předpokládala strukturální deficit ve výši 2,1 % HDP, pro rok 2025 byl implikován strukturální deficit 2,3 % HDP. V loňské Zprávě o pokroku (MF, 2025) byl růst čistých výdajů odečtených z údajů ČSÚ za rok 2024 ve výši 2,8 %.

Dráha čistých výdajů tak měla v souladu s národní legislativou zajistit dosažení strukturálního deficitu maximálně 1 % HDP v roce 2028, resp. primární (tj. bez nákladů dluhové služby) strukturální přebytek ve výši 0,4 % HDP.

Notifikované údaje za deficit a dluh sektoru vládních institucí **za rok 2025** udávají dosažený deficit ve výši 2,1 % HDP (ve strukturálním vyjádření pak 2,2 % HDP) a míru zadlužení 44,3 % HDP. V porovnání s hodnotami ve FSP jde o lepší výsledky u všech veličin, kdy celkový deficit je nižší o 0,4 p. b., strukturální deficit o 0,1 p. b. a míra zadlužení o 0,8 p. b.

U vyhodnocení dráhy čistých výdajů přetrvávají naše pochybnosti o správném zachycení některých problematických bodech, o nichž se zmiňovala minulá Zpráva o pokroku (MF, 2025). Zejména je nutné připomenout metodické diskrepance, kdy jednak čisté výdaje se ve

skutečnosti mohou odchýlit od plánu z titulu rozdílného makroekonomického vývoje; druhým důvodem jsou koncepční úpravy v systému národních účtů, jež ovlivňují shodně příjmy a výdaje, tedy neovlivňují saldo. Tyto úpravy jsou poměrně zásadní a je metodicky korektní celkové výdaje o tyto položky očistit. Podobně diskutabilní jsou rozdílná rozpočtová pravidla u některých položek. Příkladem jsou ostatní příjmy, u nichž je stanoveno vázání výdajů podle jejich skutečné výše. Předpokládáme, že o zohlednění těchto faktorů se na úrovni EU povede odborná debata, zejména v reakci na nadcházející vyhodnocování plnění fiskálně-strukturálních plánů.

Po zohlednění úprav v metodice Evropského systému národních a regionálních účtů a všech předepsaných úprav při výpočtu čistých výdajů evidujeme tempo ve výši 4,8 %, což je o 0,3 p. b. více, než byl předpoklad ve FSP. Nicméně kumulativní tempo 7,7 % je stále výrazně pod předepsanou hodnotou 10,1 %.

Prognóza na rok 2026 je zatížena celou řadou rizik. Jde stále o očekávání budoucího vývoje, ze kterého nelze vyvozovat konečné závěry. Významnější změny nelze vyloučit u agregátních výsledků (saldo, dluh) ani u struktury (výše diskrecí, národní financování). Z pohledu současné prognózy očekáváme, že čisté výdaje porostou rychleji a budou se pohybovat mírně nad kumulativní hodnotou pro rok 2026, se kterou pracoval FSP.

Tabulka 1.1: Fiskální závazek

změna v %

		2024	2025	2026	2024	2025	2026
		skut.	skut.	predikce	Doporučení Rady		
Čisté výdaje	změna v %	2,8	4,8	5,5	5,3	4,5	2,5
	kumulativní změna v %	2,8	7,7	13,7	5,3	10,1	12,9

Pozn.: Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzata ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: ČSÚ (2026b). Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 1.2: Hlavní ukazatele

% HDP, p. b. HDP

		2023	2024	2025	2026	2024	2025	2026
		skutečnost			predikce	FSP		
Saldo sektoru vládních institucí	% HDP	-3,8	-2,2	-2,1	-2,6	-2,8	-2,5	-1,7
Strukturální saldo	% HDP	-2,7	-1,9	-2,2	-2,4	-2,1	-2,3	-1,8
Primární strukturální saldo	% HDP	-1,4	-0,6	-0,9	-1,0	-0,7	-0,9	-0,4
Hrubý dluh	% HDP	42,5	43,6	44,3	45,6	44,1	45,1	45,3
Změna hrubého dluhu	p. b. HDP	-0,1	1,1	1,0	1,4	1,6	1,0	0,2

Pozn.: Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzata ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: ČSÚ (2026a, 2026b), MF ČR (2026). Výpočty a predikce MF ČR.

2 Makroekonomický vývoj

Česká ekonomika v minulém roce zásluhou domácí poptávky pokračovala v oživení. Růst spotřeby domácností podpořila i oživující investiční aktivita, kterou táhly zejména veřejné investice. Výkon tuzemské ekonomiky limitovaly nejistoty v hospodářské a zahraniční politice americké administrativy a nízký objem průmyslových zakázek ze zahraničí. V letošním roce by měla ekonomika zpomalit ke 2 %. Dynamika bude nadále tažena výlučně domácí poptávkou, kterou však bude brzdit zvýšená nejistota a nárůst cen energií kvůli konfliktu na Blízkém východě. Makroekonomická predikce v základním scénáři předpokládá brzkou deeskalaci. Pozorovaný značný nárůst cen komodit by tak měl být dočasný a bez výrazných makroekonomických dopadů.

2.1 Ekonomické shrnutí roku 2025

Výkon české ekonomiky dosáhl za celý rok 2025 výše 2,6 %. Za jeho dynamikou stála výhradně domácí poptávka.

Výdaje domácností na konečnou spotřebu vzrostly o 3,0 %. Růst byl podpořen zejména meziročním poklesem míry úspor, na kterém se podepsalo zlepšení spotřebitelské důvěry. Opačným směrem působil mírný nárůst míry nezaměstnanosti, který patrně brzdil dynamiku spotřebních výdajů především u nízkopříjmových domácností.

K růstu **výdajů na konečnou spotřebu sektoru vládních institucí** o 2,1 % přispěly výdaje na odstraňování následků povodní ze září 2024 a výdaje na údržbu a opravy dopravní infrastruktury. Růstovou dynamiku kromě pokračující fiskální konsolidace tlumil pomalejší růst běžných výdajů zdravotních pojišťoven.

Tvorba hrubého fixního kapitálu vzrostla o 2,4 %. Investiční aktivitu firem limitoval přetrvávající negativní sentiment firem spojený s nejistotami v hospodářské a zahraniční politice americké administrativy. Firmy se rovněž potýkaly se zpožděnými dopady dřívějších restriktivních měnových podmínek. Naopak pozitivně v loňském roce působil růst vládních investičních výdajů podpořený unijními finančními prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost či klasickými fondy EU. Zvýšená hospodářská aktivita a rostoucí globální rizika stály za **obnovou akumulací zásob**.

2.2 Vývoj ekonomiky v roce 2026

Reálný HDP by se v letošním roce mohl **zvýšit o 2,1 %**. Dynamika bude nadále tažena **výlučně domácí poptávkou**, kterou však bude **brzdit zvýšená nejistota kvůli konfliktu v Íránu a rychlý nárůst cen**. Kromě pokračujícího růstu spotřeby domácností dojde také k oživení investiční aktivity firem, což však zároveň navýší objem dovozu. Stranu vývozu pak budou limitovat zvýšené obchodní bariéry a nadále nízký objem exportních zakázek. Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP by tak měl zůstat záporný.

Dynamický objem mezd a platů by se měl pozitivně projevit v růstu reálného disponibilního důchodu v letošním

Vývoz zboží a služeb byl podpořen růstem výroby motorových vozidel. Naopak nižší objem průmyslových zakázek ze zahraničí v ostatních průmyslových odvětvích společně s celními opatřeními americké administrativy exportní dynamiku tlumily. Navyšování skladových zásob a rostoucí domácí poptávka vedly k výraznému meziročnímu růstu **dovozu zboží a služeb**. Ve výsledku tak přispěl čistý vývoz zboží a služeb k růstu HDP negativně.

Na **trhu práce** se i přes dílčí nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků mírně zvýšila **míra nezaměstnanosti** a dosáhla 2,8 %. Nadále tak patřila k nejnižším mezi zeměmi EU. Nedostatek pracovníků v mnoha odvětvích a profesích přispěl k **růstu nominálních výdělků**. Reálné výdělky rostly druhý rok v řadě.

Míra inflace v průměru za celý rok 2025 **činila 2,5 %**. Výrazně zvýšená cenová dynamika se udržovala u služeb, naopak růst cen zboží byl obzvláště díky poklesu cen energií umírněný. Do vysokého růstu cen služeb se propisovala zejména rostoucí poptávka domácností, zvyšující se mzdové náklady a rychle zdražující nemovitosti. Ceny zboží byly ovlivněny především klesajícími spotřebitelskými cenami energií. To odráželo pokles dolarové ceny ropy a velkoobchodních cen elektřiny a plynu. Cenové tlaky mírnily i nižší světové ceny potravinářských komodit a na pokles dovozních cen obecně pak působil výrazné posilování koruny. Inflační tlaky díky zpožděnému působení nadále mírnila měnová politika.

roce. Zvýšená volatilita cen energetických komodit nicméně může vést k větší obezřetnosti a odkládání některých výdajů. Míra úspor by měla klesat jen pozvolně. **Reálná spotřeba domácností** by tak letos mohla vzrůst o 3,0 %.

Spotřeba sektoru vládních institucí by v letošním roce měla odrážet pozměněnou strukturu výdajové strany státního rozpočtu a zvolnění dynamiky růstu zaměstnanosti v sektoru vládních institucí, reálné výdaje na spotřebu vládních institucí by mohly vzrůst o 1,7 %.

Hospodářský růst v eurozóně a odložené investice z období vysokých úrokových sazeb by měly stát za **ob-**

novým růstem soukromých investic. Růstovou dynamiku bude naopak brzdit zvýšená nejistota v souvislosti s konfliktem na Blízkém východě. Tvorba hrubého fixního kapitálu by se tak v roce 2026 měla zvýšit o 3,6 %.

S ohledem na probíhající konflikt na Blízkém východě lze očekávat, že podniky budou z obezřetnostních důvodů – s cílem omezit rizika výpadků v dodávkách komponent – akumulovat zásoby ve větším rozsahu. **Změna stavu zásob** by měla na růst HDP působit pozitivně.

Saldo zahraničního obchodu bude v letošním roce k růstu HDP přispívat **negativně**. **Vývoz** by mohl vzrůst o 3,0 %, přičemž bude nepřímo limitován celními opatřeními americké administrativy a přetrvávajícím nižším objemem exportních zakázek. Očekávaná dynamika vývozu a domácí poptávky, zejména dovozně náročných investic, by se pak měla společně s vyšší akumulací zásob promítnout do tempa **dovozu**, který by letos mohl vzrůst o 4,5 %.

Na počátku letošního roku dosahoval meziroční růst cen nejnižších hodnot za posledních téměř deset let. Růst cen služeb zůstal zvýšený, primárně vlivem nákladů vlastnického bydlení a nájemného. Cenový vývoj zboží byl naopak utlumen zlevněním energií, umocněný převodem financování poplatků za podporované zdroje

energie na státní rozpočet. Březnová **vojenská eskalace na Blízkém východě a blokáce Hormuzského průlivu skokově zvýšily ceny energií**. Očekávaný **růst dolarové ceny ropy a vyšší ceny energií** budou mít v letošním roce **významný proinflační efekt**. Za předpokladu včasné stabilizace na komoditních trzích a absence dlouhodobých omezení produkčních kapacit ropy a zemního plynu by **průměrná míra inflace** mohla v letošním roce **setrvat na 2,5 %**.

Na **trhu práce** se nadále projevují **nerovnováhy související s nedostatkem pracovníků**. Útlum v průmyslu sice bude pokračovat, avšak bude částečně kompenzován vysokou **poptávkou po práci ve službách a stavebnictví**. **Míra nezaměstnanosti** by se tak měla letos nepatrně zvýšit na 2,9 %. Přetrvávající nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce **nedovolí výraznější zpomalení dynamiky objemu mezd a platů**. Reálné výdělky by se měly zvýšit i v letošním roce.

Ekonomický výkon v letošním roce je přitom zatížen značným množstvím rizik. Mezi hlavní nejistoty patří konflikt na Blízkém východě a s ním spojené narušení energetických trhů a dodavatelských řetězců, a obchodní politika Spojených států.

Tabulka 2.1: Makroekonomický scénář

úroveň v mld. Kč, změna v %, příspěvky v p. b.

	2023	2023	2024	2025	2026
	skut.	skutečnost		predikce	
	mld. Kč	změna v %			
HDP					
Reálný HDP		-0,1	1,1	2,6	2,1
Deflátor HDP		8,1	4,0	3,5	2,9
Nominální HDP	7 619	8,1	5,1	6,2	5,0
Složky reálného HDP					
Výdaje na soukromou spotřebu		-2,8	2,2	3,0	3,0
Výdaje na spotřebu vlády		3,4	3,3	2,1	1,7
Tvorba hrubého fixního kapitálu		2,5	-1,2	2,4	3,6
Změna stavu zásob a čisté pořízení cenností	% HDP	0,7	-0,1	0,3	0,8
Export zboží a služeb		2,7	1,8	3,9	3,0
Import zboží a služeb		-0,9	0,9	5,0	4,5
Příspěvky k růstu reálného HDP					
Konečná domácí poptávka		0,0	1,3	2,5	2,7
Změna stavu zásob a čisté pořízení cenností		-2,7	-0,9	0,6	0,2
Vnější bilance zboží a služeb		2,6	0,7	-0,4	-0,7
Deflátoři a harmonizovaný index spotřebitelských cen					
Deflátor soukromé spotřeby		8,1	3,0	3,0	2,8
p.m. Harmonizovaný index spotřebitelských cen		12,0	2,7	2,3	2,2
Deflátor spotřeby vlády		5,3	3,7	4,2	3,7
Deflátor investic		3,9	2,0	3,3	3,4
Deflátor vývozu (zboží a služeb)		0,2	3,7	-0,6	1,7
Deflátor dovozu (zboží a služeb)		-2,6	2,1	-1,3	2,5
Trh práce	úroveň				
Domácí zaměstnanost (1 000 osob)	5 388	1,0	0,3	1,1	0,2
Průměrné roční odpracované hodiny na zaměstnance	1 774	-0,3	-0,2	1,0	1,0
Reálný HDP na zaměstnance		-1,1	0,8	1,5	1,9
Reálný HDP na odpracovanou hodinu		-0,8	1,0	0,5	0,9
Náhrady zaměstnancům (mld. Kč)	3 266	7,7	6,1	7,5	7,1
Náhrady na zaměstnance	707	6,7	5,9	6,5	6,9
Míra nezaměstnanosti	%	2,6	2,6	2,8	2,9
Potenciální produkt a příspěvky k růstu potenciálu					
Potenciální produkt		1,5	2,1	1,5	2,5
Práce		0,7	0,5	0,2	1,2
Kapitál		1,0	1,5	0,6	1,6
Souhrnná produktivita výrobních faktorů		-0,2	0,1	0,7	1,7
Produkční mezera	% potenciálu	-0,8	-1,8	-0,6	-0,4

Pozn.: Změna stavu zásob a čisté pořízení cenností vyjadřuje podíl změny zásob k HDP v běžných cenách. Příspěvek změny stavu zásob a čistého pořízení cenností ke změně HDP je spočten z reálných hodnot. Zaměstnanost a náhrady zaměstnancům jsou v konceptu národních účtů. Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzaty ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: ČSÚ (2026a, 2026c), Eurostat (2026), MF ČR (2026). Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 2.2: Vnější předpoklady

úrokové sazby a změna v %

		2023	2024	2025	2026
		skutečnost		predikce	
Krátkodobá úroková míra	% p. a.	7,1	5,0	3,6	3,6
Dlouhodobá úroková míra	% p. a.	4,4	4,0	4,3	4,6
Měnový kurz USD/EUR	USD/EUR	1,1	1,1	1,1	1,2
Měnový kurz CZK/EUR	CZK/EUR	24,0	25,1	24,7	24,3
Světový HDP bez EU (stálé ceny)	změna v %	3,8	3,6	3,4	3,0
HDP v EU (stálé ceny)	změna v %	0,6	1,0	1,6	1,1
Světový objem dovozu, výjma EU	změna v %	1,3	3,1	3,0	2,0
Cena ropy Brent	USD/barel	82,4	80,6	69,2	90,8

Pozn.: Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzaty ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: ČNB (2026), EIA (2026), Eurostat (2026). Výpočty a predikce MF ČR.

3 Fiskální vývoj

Hospodaření sektoru vládních institucí skončilo v roce 2025 deficitem 2,1 % HDP. Navzdory pokračujícímu ekonomickému oživení se saldo veřejných financí meziročně mírně zhoršilo o 0,1 p. b. vlivem výrazného zrychlení investic, rostoucích náhrad zaměstnancům, sociálních dávek a dotací. Zadlužení sektoru vládních institucí dosáhlo 44,3 % HDP. V letošním roce očekáváme schodek hospodaření veřejných financí na úrovni 2,6 % HDP a další růst zadlužení na 45,6 % HDP.

3.1 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2025

Podle údajů ČSÚ skončilo **hospodaření sektoru vládních institucí** v roce 2025 deficitem 2,1 % HDP. Saldo očištěné o vliv hospodářského cyklu a jednorázové operace se zhoršilo na -2,2 % HDP. Deficitní hospodaření šlo především na vrub státního rozpočtu, s mírným schodkem hospodařily i zdravotní pojišťovny. Naproti tomu místní vládní instituce opět vykázaly kladné saldo, avšak výrazně nižší než v předchozích letech.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí vzrostly o 5,9 %, z toho daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení o 6 %. Růst spotřeby domácností, podpořený vyššími výdělky, z velké části determinoval výnos **daně z přidané hodnoty**. Ten se zvýšil o 7,1 % a promítl se v něm také nárůst veřejných investic, zrušení osvobození v oblasti finančních služeb i dodatečný efekt zvýšených sazeb spotřebních daní z tabákových a souvisejících výrobků a lihu. Proti tomu však působil vliv nižší spotřeby klasických tabákových výrobků a pokračující trend přechodu k méně zdaněným alternativám, stejně jako klesající spotřeba alkoholu. To mělo za následek pokles akruálního výnosu spotřební daně z tabákových a souvisejících výrobků a lihu, který byl kompenzován vyšším výnosem ze zdanění minerálních olejů. **Spotřební daně** tak zůstaly meziročně v podstatě beze změny.

Růst **daně z příjmů fyzických osob** o 7,5 % a **příspěvků na sociální zabezpečení** o 6,3 % se primárně odvíjel od navýšení objemu mezd a platů v ekonomice. U daně z příjmů fyzických osob však dynamiku brzdil vývoj daně z kapitálových výnosů v důsledku nižších úrokových sazeb na vkladových účtech. V oblasti příspěvků na sociální zabezpečení proti sobě působily zvýšené odvody osob samostatně výdělečně činných a zavedení slevy na důchodovém pojištění pro pracující důchodce.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** vzrostl o 6,7 % díky vyšším ziskům firem. Výsledný dopad diskrečních opatření na dynamiku daně působil mírně negativně, když prohlubující se záporný efekt daňového osvobození výnosů ze státních dluhopisů převážil nad meziročně nepatrně vyšším akruálním výnosem daně z neočekávaných zisků.

Z ostatních příjmů vykázaly výraznou rostoucí dynamiku **běžné a kapitálové transfery**. Ty odrážely průběh realizace projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Podstatnou roli rovněž sehrály prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost.

Celkové výdaje sektoru vládních institucí rostly rychleji než příjmy. Tempo výdajů na konečnou spotřebu meziročně zpomalilo na 6,6 % vlivem mezispotřeby a naturálních sociálních transferů. Naproti tomu **náhrady zaměstnancům** v sektoru vládních institucí dosáhly svým růstem o 7,3 % vyšší dynamiky než v roce 2024.

Tempo **naturálních sociálních transferů** zvolnilo na 5,1 %, což bylo primárně dáno vysokou základnou roku 2024. Za tímto nárůstem stály jednak vyšší výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči a jednak další navýšení objemu prostředků vyplácených v oblasti sociálních dávek na bydlení. Na meziroční 4,8% dynamice **mezispotřeby** se významně podílely běžné výdaje do dopravní infrastruktury. Z mimořádných faktorů pak byly realizovány pokračující opravy majetku poškozeného povodněmi v září 2024.

Ve skladbě **peněžitých sociálních dávek** měly rozhodující podíl penzijní dávky, upravené od ledna 2025 na základě zákonného valorizačního vzorce. Z hlediska dynamiky však rostly zejména podpory v nezaměstnanosti, dávky péčovské péče či příspěvek na péči. Téměř 10% navýšení objemu prostředků si vyžádala i výplata humanitární dávky pro osoby s dočasnou ochranou. Ve vývoji dávek sociálního zabezpečení se v metodice národních účtů odráží i růst platby za státního pojištěnce. To vše v souhrnu vedlo k nárůstu sociálních dávek o 1,7 %.

Růst **investic do fixních aktiv** o 16,9 % byl tažen zejména investiční aktivitou místních rozpočtů, dvouciferným tempem však rostly i investice ústředních vládních institucí. Z hlediska financování došlo k výraznému zapojení zdrojů z Nástroje pro oživení a odolnost, vliv měl rovněž nárůst objemu prostředků v rámci finanční perspektivy 2021–2027 v souladu s danou fází cyklu u prostředků na kohezi. Investice z národních zdrojů pak vykázaly 15,4% růst.

Za 10,5% dynamikou **dotací** stála meziročně výrazně vyšší podpora obnovitelných zdrojů energie, výdaje na dopravní obslužnost či zvýšení maximální částky příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce. Proti tomu naopak působil meziroční pokles plateb za ubytování ukrajinských uprchlíků.

K nárůstu **běžných a kapitálových transferů** o 4,9 % vedly vyšší odvody do rozpočtu EU, svým dílem přispěly

i platby České pošty za poskytování univerzální poštovní služby či programy v souvislosti s povodněmi 2024. Zatížení státního rozpočtu naopak kleslo snížením maximální výše příspěvku na stavební spoření.

Deficitní hospodaření vládních institucí se promítlo do výše **zadlužení**, které vzrostlo v roce 2025 o 1 p. b. na 44,3 % HDP. Loňský nárůst absolutní výše dluhu o 8,5 % vedl k dalšímu navýšení **úrokových výdajů** o 3,9 %, avšak v poměrovém vyjádření zůstaly na úrovni 1,3 % HDP.

3.2 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026

V roce 2026 očekáváme, že **deficit veřejných financí** vzroste na 2,6 % HDP, ve strukturálním vyjádření pak na 2,4 % HDP. **Celkové příjmy sektoru vládních institucí** by dle predikce měly růst o 3,1 %, přičemž daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení o 2,8 %.

Rostoucí reálné výdělky by měly nadále povzbuzovat spotřebu domácností a pozitivně ovlivňovat i výnos **daně z přidané hodnoty**. Naopak dynamika bude brzděna úpravou v oblasti nedobytných pohledávek. Výsledný nárůst daně by měl činit 4,8 %. Výnos **spotřebních daní** bude pozitivně ovlivněn dříve zavedenými opatřeními v rámci konsolidačního balíčku s dodatečným odhadovaným vlivem mezi 3–4 mld. Kč. Proti tomu stojí snížení spotřební daně na naftu jako aktuální opatření vlády na zmírnění růstu cen pohonných hmot. Odpuštění poplatku za obnovitelné zdroje energie u domácností a firem bude spojeno s meziročním výpadkem aktuálních příjmů kolem 17 mld. Kč.

Růst objemu mezd a platů určuje **daň z příjmů fyzických osob** (růst o 6,1 %) a **příspěvky na sociální zabezpečení** (růst o 6,6 %), v nichž se navíc odráží i předpokládaný nárůst platby za státní pojištění o cca 4,5 mld. Kč. U daně z příjmů fyzických osob by měla být naopak dynamika dále tlumena meziročním vývojem daně z kapitálových výnosů. Oba příjmové tituly by měly být posíleny v důsledku zavedení jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele, které spolu s novelou zákona o zaměstnanosti, zavádějící institut nehlášené práce, umožní efektivnější kontrolu a vymáhání daňových povinností.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** by měl vykazat pokles o 8,4 %, který bude primárně způsoben koncem účinnosti daně z neočekávaných zisků. Ostatní diskreční opatření by měla v souhrnu působit rovněž mírně negativně.

Vývoj příjmových **transferů** do velké míry reflektuje průběh realizace projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Čerpání prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost bude letos ukončeno.

Tempo **celkových výdajů sektoru vládních institucí** by mělo meziročně zpomalit na 4,2 %. Pokračující zvolnění očekáváme i u výdajů na konečnou spotřebu, které budou taženy **náhradami zaměstnancům** v sektoru vládních institucí (růst o 8,2 %). Kromě růstu platů učitelů

od ledna 2026 došlo od dubna tohoto roku k navýšení platových tarifů v ostatních segmentech veřejného sektoru. Dynamiku bude zesilovat i dodatečný efekt zvýšených platů vojáků od července 2025.

Naturální sociální transfery by měly vykazat pouze 2% růst. Za jejich meziročním zpomalením stojí metodická změna, kdy se dosavadní sociální dávky na bydlení (naturální sociální transfery) stávají součástí dávky státní sociální pomoci (peněžitě sociální dávky). Zvyšovat se však budou výdaje zdravotních pojišťoven z titulu vyššího pojistného i platby státu za státní pojištění. Predikovaný růst **mezispotřeby** o 2,3 % je v porovnání s rokem 2025 výrazně nižší jak v důsledku vysoké srovnávací základny, podpořené výdaji na obnovu po povodních ze září 2024, tak úsporami v provozních nákladech veřejných institucí.

V oblasti **peněžitých sociálních dávek** kalkulujeme s navýšením výdajů na výplatu dávek důchodového pojištění na základě standardní lednové valorizace. Výdaje zvýší i úpravy v oblasti podpor v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci (cca 3 mld. Kč), stejně jako zvýšení příspěvku na péči (1,4 mld. Kč). Dále počítáme se zachováním humanitární dávky vyplácené osobám s dočasnou ochranou v obdobné výši jako v roce 2025. V neposlední řadě se zde promítá výše popsaná metodická změna spojená s přechodem na dávku státní sociální pomoci. Růst celkových peněžitých sociálních dávek, včetně platby za státního pojištění, by měl dosáhnout hodnoty 5,1 %.

Výdaje na **investice do fixních aktiv** porostou vzhledem k vysoké srovnávací základně roku 2025 a utlumené investiční aktivitě v prvních měsících tohoto roku v důsledku rozpočtového provizoria jen mírně (o 2,2 %). Dalším faktorem slabé dynamiky bude očekávaný meziroční pokles investic spolufinancovaných z prostředků EU včetně vlivu končícího Národního plánu obnovy.

Dotace by měly růst o 3,6 %, a zůstat tak na úrovni 2 % HDP. Obdobnou úroveň v poměru k HDP vykážou podle predikce i **běžné transfery**, jejichž dynamiku budou navyšovat odvody do rozpočtu EU.

Dluh sektoru vládních institucí by měl v roce 2026 v poměrovém vyjádření vzrůst o 1,4 p. b. na hodnotu 45,6 % HDP. Spolu s rostoucím zadlužením porostou i **úrokové výdaje** odhadem o 12,9 % a dosáhnou úrovně 1,4 % HDP.

Tabulka 3.1: Fiskální predikce

úroveň v mld. Kč, ostatní v % HDP, změna čistých výdajů a implicitní úroková míra v %

	2023	2023	2024	2025	2026
	mld. Kč	% HDP			
Příjmy					
Daně z výroby a z dovozu	806	10,6	10,7	10,8	10,4
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	612	8,0	8,3	8,6	8,0
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 169	15,3	15,8	15,8	16,0
Ostatní běžné příjmy	403	5,3	5,1	5,0	5,0
Kapitálové daně	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní kapitálové příjmy	70	0,9	0,9	1,0	0,9
Celkové příjmy	3 060	40,2	40,8	41,0	40,3
z toho: Transfery z EU	85	1,1	1,0	1,2	1,2
Celkové příjmy jiné než transfery z EU	2 975	39,0	39,8	39,8	39,1
p.m. Příjmová diskreční opatření (přírůstky, kromě financovaných z EU)	53	0,7	0,9	0,4	-0,5
p.m. Jednorázové příjmy (úrovně, kromě financovaných z EU)	33	0,4	0,5	0,5	0,0
Výdaje					
Náhrady zaměstnancům	739	9,7	9,7	9,7	10,0
Mezispotřeba	430	5,7	5,8	5,8	5,6
Úrokové výdaje	99	1,3	1,3	1,3	1,4
Sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	1 037	13,6	13,5	12,9	12,9
Naturální sociální transfery	258	3,4	3,6	3,5	3,4
Dotace	207	2,7	1,9	2,0	2,0
Ostatní běžné výdaje	162	2,1	2,0	2,3	2,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	370	4,9	4,7	5,2	5,0
z toho: Národně financované veřejné investice	296	3,9	3,8	4,1	4,0
Kapitálové transfery	40	0,5	0,4	0,4	0,4
Jiné kapitálové výdaje	6	0,1	0,0	0,1	0,0
Celkové výdaje	3 346	43,9	43,0	43,2	42,9
z toho: Výdaje financované transfery z EU	85	1,1	1,0	1,2	1,2
Národně financované výdaje	3 261	42,8	42,0	42,0	41,6
p.m. Národní spolufinancování programů financovaných z EU	41	0,5	0,5	0,4	0,4
p.m. Cyklická složka dávek v nezaměstnanosti	0	0,0	0,0	0,0	0,0
p.m. Jednorázové výdaje (úrovně, kromě financovaných z EU)	96	1,3	0,2	0,2	0,1
Čisté výdaje (před příjmovými opatřeními)	3 026	39,7	40,0	40,0	39,8
Čisté výdaje (před příjmovými opatřeními, očištěné o imputace)	2 783	36,5	36,4	36,3	36,5
Čisté výdaje	<i>změna v %</i>		2,8	4,8	5,5
Saldo					
Čisté půjčky/vypůjčky	-286	-3,8	-2,2	-2,1	-2,6
Primární saldo	-188	-2,5	-0,9	-0,8	-1,2
Cyklické očištění					
Strukturální saldo		-2,7	-1,9	-2,2	-2,4
Primární strukturální saldo		-1,4	-0,6	-0,9	-1,0
Dluh					
Hrubý dluh sektoru vládních institucí (konsolidovaný)	3 234	42,5	43,6	44,3	45,6
Změna hrubého dluhu	236	-0,1	1,1	1,0	1,4
Příspěvky ke změně hrubého dluhu					
Primární deficit		2,5	0,9	0,8	1,2
Kumulativní efekt		-1,9	-0,7	-1,2	-0,7
Úroky		1,3	1,3	1,3	1,4
Změna HDP		0,0	-0,5	-1,1	-0,9
Inflace		-3,2	-1,6	-1,5	-1,2
Stock-flow adjustment		-0,7	1,0	1,3	0,9
p. m. Implicitní úroková míra z dluhu	%	3,3	3,3	3,2	3,3

Pozn.: Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzaty ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: ČSÚ (2026b). Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.2: Odvození čistých výdajů

mld. Kč, změna čistých výdajů v %

		2023	2024	2025	2026
Celkové výdaje	(1)	3 346	3 444	3 696	3 852
Imputace do příjmů a výdajů	(2)	243	281	317	295
Celkové výdaje bez imputací	(3) = (1) - (2)	3 104	3 164	3 379	3 557
Úrokové platby	(4)	99	108	112	126
Výdaje na programy EU včetně národního financování	(5)	126	121	141	145
Cyklická složka výdajů	(6)	0,2	0,6	0,2	0,2
Jednorázové nebo jiné přechodné výdaje	(7)	96	15	19	9
Čisté výdaje bez vlivu diskrečních příjmů	(8) = (3) - (4) - (5) - (6) - (7)	2 783	2 919	3 107	3 277
Příjmová diskreční opatření (meziroční změny)	(9)	53	69	37	-42
Jednorázové příjmy (meziroční změny)	(10)	44	9	2	-42
Čisté výdaje	(11) změna v %	-	2,8	4,8	5,5

Pozn.: Imputace do příjmů a výdajů jsou v rámci databáze FASTOP-DRM součástí diskrečních opatření. Údaje za roky 2023 a 2024 jsou převzaty ze Zprávy o pokroku (2025). Růst čistých výdajů na rok 2025 tak nelze dopočítávat přímo z tabulky, nýbrž se musí vzít aktualizované údaje za rok 2024. K této úpravě přistupujeme za účelem zachování stability fiskálního pravidla, aby každý rok nedocházelo k přepočítávání všech minulých let, což by mohlo mít vliv na nastavení fiskální politiky v důsledku prostých revizí.

Zdroj: Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.3: Diskreční opatření na straně příjmů

meziroční změna, v % HDP, celkové diskreční příjmy i v mld. Kč

	ESA	Jednorázové	2024	2025	2026
Úpravy spotřebních daní v oblasti energií	D.214A		0,2	0,0	-0,2
Zvýšení daně z nemovitostí	D.29A		0,1	-	-
Odvod z nadměrných příjmů z prodeje elektřiny (prosinec 2022 až prosinec 2023)	D.29H	ano	-0,2	-	-
Zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob a zavedení dorovnávací daně	D.51B		0,3	-	0,0
Zavedení nemocenského pojištění pro zaměstnance	D.61		0,2	-	-
Jiná příjmová diskreční opatření			0,3	0,4	-0,3
Celkem			0,9	0,4	-0,5
Celkem (mld. Kč)			68,7	36,6	-41,8

Pozn.: Údaje pro výpočet růstu čistých výdajů za rok 2024 jsou převzaty ze Zprávy o pokroku (2025).

Zdroj: Výpočty a predikce MF ČR.

Tabulka 3.4: Granty z Nástroje pro oživení a odolnost

v % HDP

	Kód ESA	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Příjmy z grantů Nástroje pro oživení a odolnost								
Granty Nástroje pro oživení a odolnost zahrnuté v projekcích příjmů		0,1	0,1	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6
Peněžní plnění grantů Nástroje pro oživení a odolnost z EU		-	0,4	-	0,3	0,7	0,5	0,7
Výdaje financované granty Nástroje pro oživení a odolnost								
Celkové běžné výdaje		-	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	P.51g	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4
Kapitálové transfery	D.9	-	-	0,1	0,1	0,1	0,2	-
Celkové kapitálové výdaje		0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4
Jiné náklady financované granty Nástroje pro oživení a odolnost								
Pokles daňových příjmů		-	-	-	-	-	-	-
Další náklady s dopadem na příjmy		-	-	-	-	-	-	-
Finanční transakce		-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MF ČR.

Tabulka 3.5: Půjčky z Nástroje pro oživení a odolnost

v % HDP

	Kód ESA	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Příjmy z půjček Nástroje pro oživení a odolnost								
Plnění půjček Nástroje pro oživení a odolnost z EU		-	-	-	-	0,1	0,0	0,0
Splátky půjček Nástroje pro oživení a odolnost do EU		-	-	-	-	-	-	-
Výdaje financované půjčkami Nástroje pro oživení a odolnost								
Celkové běžné výdaje								
Tvorba hrubého fixního kapitálu	P.51g	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Kapitálové transfery	D.9	-	-	-	-	-	-	-
Celkové kapitálové výdaje		-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Jiné náklady financované půjčkami Nástroje pro oživení a odolnost								
Pokles daňových příjmů		-	-	-	-	-	-	-
Další náklady s dopadem na příjmy		-	-	-	-	-	-	-
Finanční transakce		-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MF ČR.

4 Reformy a investice

Kapitola se odvolává na členění plánovaných či realizovaných opatření v oblastech FSP. Člení se proto shodně na část věnovanou a) dekarbonizaci českého hospodářství, b) sociálním systémům, c) vzdělávání, trhu práce a podpoře bydlení a d) moderní veřejné správě a digitalizaci. Jedná se o odečet opatření, jež se realizovala, případně charakterizuje fázi přípravy nebo projednávání.

4.1 Dekarbonizace

V roce 2025 pokračovala transformace energetického sektoru ČR se zaměřením na posílení energetické bezpečnosti, modernizaci infrastruktury a plnění klimatických závazků. Přijatá opatření směřovala k rozvoji nízkoe emisních zdrojů energie, zvyšování flexibility energetického systému a snižování závislosti na fosilních palivech.

Významným krokem bylo **schválení Národního akčního plánu pro chytré sítě 2025–2030** (MPO, 2025), jehož cílem je vytvořit podmínky pro integraci nových technologií v oblasti výroby, přenosu, distribuce a spotřeby energie. Současně byla přijata **aktualizace Politiky ochrany klimatu v ČR pro období 2025–2050**, která slouží jako implementační rámec pro naplňování Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu.

Pokračovaly rovněž přípravy na rozvoj jaderné energetiky, včetně **realizace projektu nových jaderných bloků v lokalitě Dukovany**. V červenci 2025 vstoupila v platnost smlouva na dodávku dvou bloků jaderné elektrárny Dukovany, jejímž EPC dodavatelem je společnost Korean Hydro & Nuclear Power Co., Ltd. (KHNP). V prosinci 2025 byla zahájena notifikace státní podpory. Probíhá zpracování projektové dokumentace, příprava na povolenací procesy a geologické průzkumy.

4.1.1 Ukončování energetické závislosti na Rusku

V roce 2025 došlo k zásadnímu posunu v oblasti energetické bezpečnosti České republiky. **Dokončení projektu TAL-PLUS** umožnilo navýšení kapacity transalpínského ropovodu, což vedlo k ukončení dovozu ruské ropy prostřednictvím ropovodu Družba a k plnému přechodu na dodavatele z Ázerbájdžánu, Kazachstánu a USA. V oblasti zemního plynu byla rovněž dosažena nezávislost na dodávkách z Ruské federace díky ukončení dodávek ruské komodity přes Ukrajinu do EU od 1. ledna 2025 a zrušení tranzitního poplatku uplatňovaného Německem. Bezpečnost dodávek v sektoru plynárenství je nyní zajištěna prostřednictvím dlouhodobých kapacit ve LNG terminálech v Německu a Nizozemsku v kombinaci s přímými kontrakty na norský potrubní plyn.

4.1.2 Reformy energetické regulace

V oblasti regulace byly implementovány moderní nástroje nezbytné pro fungování decentralizované a digitální energetiky. **Přijetím novely energetického zákona č. 87/2025 Sb.** (tzv. lex OZE III) byla s účinností od 1. srpna 2025 zavedena jasná pravidla pro ukládání energie a

agregaci flexibility, čímž umožní průmyslu i domácnostem aktivně se podílet na vyrovnávání soustavy. Dále bylo **spuštěno Elektroenergetické datové centrum (EDC)**, které se stalo základním stavebním kamenem pro efektivní sdílení elektřiny v rámci energetických společenství. EDC bude postupně rozšiřovat své funkcionality tak, že po roce 2027 bude mimo akumulace a technické flexibility (1. 8. 2026) vyhodnocovat i obchodní flexibilitu.

Nezbytnou součástí reformem je také probíhající úprava tarifního systému, která lépe reflektuje potřeby modernizované sítě a motivuje spotřebitele k efektivnímu využívání energie v časech vysoké produkce z obnovitelných zdrojů.

Pokroku v procesu transformace energetiky je dosaženo schválením dvou zákonů. Prvním je zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie, který přinesl zjednodušení povolenacích procesů v souladu s evropskou směrnicí RED III. Vymezení tzv. akceleračních oblastí pro rozvoj obnovitelných zdrojů v roce 2025 významně zkrátilo schvalovací lhůty pro větrné a solární parky, což ČR umožňuje plnit dekarbonizační cíle v souladu s Fiskálně-strukturálním plánem. Druhým je zákon č. 223/2025 Sb. (tzv. lex Plyn), který by měl vést k urychlení výstavby energetické infrastruktury nezbytné pro odklon od využívání uhlí a k zjednodušení a zrychlení procesu povolování plynových elektráren s instalovaným výkonem nad 100 MW. Zákon odstraňuje administrativní překážky a zkracuje dobu potřebnou pro realizaci projektů. Jedná se o **klíčový krok pro zajištění energetické bezpečnosti ČR v rámci postupného odklonu od uhelných zdrojů.**

4.1.3 Financování dekarbonizace a tranzice

Opatření podporující dekarbonizaci jsou nadále stimuloována prostředky z fondů politiky soudržnosti EU (Operační programy Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost, Spravedlivá transformace, Doprava, Životní prostředí, Integrovaný regionální operační program), Národního plánu obnovy a Modernizačního fondu. Ten mj. prostřednictvím výzvy TRANSGov č. 1/2025 s alokací 7,3 mld. Kč podpořil masivní modernizaci vozového parku veřejné dopravy. Paralelně s tím byla spuštěna podpora pro pořízení bezemisních nákladních vozidel (kategorie N2 a N3) pro podnikatelský sektor, na kterou byla vyčleněna 960 mil. Kč.

V roce 2025 byl rovněž **vyhlášen dotační program Strategické investice pro klimaticky neutrální hospodářství**, v jehož rámci byla přislíbena podpora téměř 10 mld. Kč dvěma rozsáhlým projektům na výrobu baterií a těžbu surovin kritických pro dekarbonizaci hospodářství. V rámci investic ve výši téměř 42 mld. Kč má do roku 2032 vzniknout téměř 900 nových pracovních míst.

4.1.4 Vzdělávání, věda, výzkum a vývoj a poradenství

V rámci programu THĚTA 2 Technologické agentury ČR, který podporuje výzkum a inovace v energetice, byly loni vyhlášeny dvě veřejné soutěže. U první bylo podpořeno více než 80 projektů, u druhé se vyhodnocují podané žádosti. V rámci programu Prostředí pro život byla pro roky 2024–2033 spuštěna jeho druhá fáze. Cílem programu je zkvalitnit veřejnou správu v ochraně životního prostředí, klimatu a udržitelného rozvoje. Konečně u mezinárodní výzvy EnerDigit Call 2023 (ERA-NET cofund) byly úspěšné dva projekty zabývající se modelem výměny dat pro smart energy a fúzí informací z datových zdrojů v reálném čase pro energetický management v rozvíjejících se elektroenergetických sítích.

Ministerstvo průmyslu a obchodu aktuálně připravuje novelizaci zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření ener-

gií, jejíž součástí bude legislativní zakotvení Energetického konzultačního a informačního střediska (dále jen „EKIS“). Vznik EKIS bude podmíněn registrací prostřednictvím Databáze energetické náročnosti (DEN) — nově budovaného informačního systému určeného jak pro potřeby veřejné správy, tak pro širokou veřejnost, který bude soustředit informace o energetické náročnosti budov na jednom místě. Tímto krokem je garantována kvalita služeb poskytovaných v rámci EKIS. Rovněž se připravuje revize související profesní kvalifikace, jež tvoří základ jednotného systému energetického poradenství poskytovaného na principu one-stop-shop.

V prosinci 2024 byl založen v rámci komponenty 7.3 Národního plánu obnovy první, pilotní one-stop-shop, tzv. komplexní EKIS (K-EKIS), jehož účelem je poskytovat ucelené bezplatné, expertní a nezávislé konzultační a poradenské služby pro domácnosti, firmy i veřejné organizace a zároveň provázet klienty celým procesem renovace. Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu začalo v roce 2025 vyhodnocení fungování tří one-stop-shopů, včetně K-EKIS, které pomůže s nastavením podmínek pro jejich další fungování.

4.2 Sociální systémy

4.2.1 Důchodový systém

V průběhu let 2023 a 2024 došlo ke schválení změn v důchodovém systému indikovaných ve Fiskálně-strukturálním plánu. V loňském roce nebyla přijata žádná další opatření a v současné době dochází k vyhodnocení realizovaných změn.

4.2.2 Další systémy sociálních dávek

K **podpoře participace rodičů na trhu práce** prostřednictvím dávek přispěly změny v rodičovském příspěvku. Schválením zákona č. 407/2023 Sb. došlo pro děti narozené od 1. ledna 2024 ke zvýšení celkové výše rodičovského příspěvku z 300 tis. Kč na 350 tis. Kč (v případě vícerčat na 525 tis. Kč), ale zároveň ke zkrácení maximální doby jeho pobírání ze 4 let na 3 roky. Pro děti narozené před rokem 2024 zůstává původní režim. Schválením zákona č. 290/2025 Sb. byl pro vícerčata narozená od 1. ledna 2026 navýšen rodičovský příspěvek na 700 tis. Kč. Dále byl přijetím zákona č. 84/2025 Sb. od 1. května 2025 zvýšen počet hodin z 92 na 120 hodin měsíčně, po které může dítě mladší dvou let navštěvovat zařízení péče o děti. Rovněž byla zrušena veškerá omezení pobytu v zařízení týkající se postižených dětí nebo rodičů.

Reforma sociálních dávek byla schválena zákonem č. 151/2025 Sb. s účinností od října 2025 a několikaměsíčním přechodným obdobím (zákon č. 35/2026 Sb.). Reforma sloučila čtyři dosavadní dávky státní sociální podpory (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení) a po-

moci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení) **do jedné komplexní dávky státní sociální pomoci**, která má 4 složky:

- na živobytí
- na bydlení
- bonus na dítě
- pracovní bonus

Nový systém pomáhá s úhradou nákladů na živobytí a bydlení, nárok na dávku podmiňuje pracovní aktivitou a řádnou péčí o děti, včetně kontroly školní docházky a odstraňuje tzv. body zlomu, kdy i minimální navýšení příjmu mohlo znamenat ztrátu podpory. Změnil se způsob posuzování nároku na pomoc, zohledňují se příjmové a majetkové možnosti žadatelů, oceňuje se snaha o aktivní řešení situace, posiluje se motivace k přijetí práce.

4.2.3 Zdravotnictví a sociálně zdravotní služby

V oblasti zvyšování efektivity zdravotnictví **byl plně implementován systém CZ-DRG**, kdy v současnosti činí podíl akutní lůžkové péče hrazené pomocí plně konvergované centrální základní sazby cca 30 % a u zbytku péče je nastavena konvergence v rámci skupin podobných poskytovatelů.

Pokroku je dosahováno i u **restrukturalizace lůžkového fondu akutní lůžkové péče**, který je postupně transformován na lůžkovou péči následné a dlouhodobé péče. To je podpořeno i schválením zákona č. 38/2025 Sb., který s účinností od 1. března 2025 **zavedl tzv. sociálně-**

zdravotní lůžkovou péči, u které je předpoklad vyšší míry potřeby ošetrovatelské péče a zdravotnického personálu různých kvalifikací (např. fyzioterapeut, nutriční terapeut) oproti běžným pobytovým sociálním službám, a jedná se tedy o kombinaci zdravotní lůžkové péče a péče pobytové sociální. Zákon dále zavádí tzv. sociálně – zdravotní služby, kdy mají tyto služby povinnost vzájemně koordinovaně poskytovat sociálních služby a zdravotní ošetrovatelskou péči osobám, které obě tyto složky péče potřebují.

V rámci posílení odolnosti systému zdravotnictví realizován projekt Komplexní informační zázemí pro **zvyšování kvality programů screeningu nádorů**, který by měl ke konci června 2026, prostřednictvím vytvořeného systému PREV-IS (zahrnuje zejména Národní registr screeningových a preventivních vyšetření, Sdílený zdravotní záznam a Centrální rezervační systém screeningových vyšetření) zajistit maximální efektivitu fungování programů screeningu nádorů. Za koordinaci a řízení těchto programů je odpovědné Národní screeningové centrum.

4.3 Vzdělávání, trh práce a podpora bydlení

Jsou realizována opatření zaměřená na zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání a na vytváření podmínek, které podporují rovné příležitosti ve vzdělávání i na trhu práce. Důležitou součástí těchto kroků je **rozvoj kvalitního předškolního vzdělávání a zajištění plynulého přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávací soustavy**. V roce 2025 byl rovněž posílen systém sledování kvality a dostupnosti služeb rané péče a předškolního vzdělávání, který má podpořit systematické vyhodnocování jejich dostupnosti a přispět k dalšímu zlepšování vzdělávacích podmínek pro nejmladší děti.

V oblasti vzdělávání zároveň **pokračuje implementace opatření vyplývajících ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+**. Jedním z klíčových kroků je rozsáhlá revize rámcových vzdělávacích programů, která postupně modernizuje obsah vzdělávání a posiluje rozvoj kompetencí potřebných pro život v rychle se měnící společnosti. V roce 2025 bylo **schváleno nové národní kurikulum pro předškolní a základní vzdělávání**. Školy mohou od školního roku 2026/2027 postupně začít zavádět upravené kurikulární dokumenty a promítat jejich změny do školních vzdělávacích programů. Současně byla přijata novela zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, která přináší změny např. v oblasti indexace financování škol se zohledněním sociálních a regionálních nerovností, legislativního ukotvení pozice sociálního pedagoga ve školách a postupného omezování odkladů povinné školní docházky s cílem posílit včasnou podporu dětí již v předškolním vzdělávání.

Co se týče vysokých škol, v roce 2025 se institucionální financování výuky a vzdělávání na vysokých školách zvýšilo o 4 mld. Kč, a dosáhlo tak 34,9 mld. Kč. Vysoké školy v regionech s nižším podílem terciárního vzdělání

Od 1. ledna 2026 byl **spuštěn nový informační systém veřejné správy „Systém Administrace“**, který představuje komplexní digitální řešení pro agendu specializačního a nástavbového vzdělávání zdravotnických pracovníků. Systém umožňuje sledovat absolvované kurzy, zkoušky i splnění zákonných požadavků na odbornou způsobilost. Slouží také jako nástroj pro plánování dalšího vzdělávání podle potřeb zdravotnického zařízení. Zjednodušuje komunikaci mezi poskytovateli vzdělávání, zdravotnickými pracovníky a zaměstnavateli. Pomáhá zajistit, aby kvalifikace zdravotnických pracovníků byla vždy aktuální a v souladu s platnou legislativou.

V březnu 2026 bylo otevřeno Simulační centrum intenzivní medicíny ve Fakultní nemocnici Motol a Homolka pro systematickou přípravu zdravotnických pracovníků v oblasti intenzivní, urgentní péče a zvládnutí jakýchkoliv akutních stavů. Další obdobná simulační centra jsou v roce 2026 dokončována i na pracovištích lékařských fakult a budou k dispozici pro účastníky specializačního a nástavbového vzdělávání lékařů a zubních lékařů.

získaly navýšené prostředky s cílem zvýšit počet studentů na vysokých školách v těchto regionech. Dále vláda schválila programy podpory vzdělávání ve vybraných studijních programech vzdělávajících pro výkon společensky potřebných profesí, jako jsou nelékařské zdravotnické profese a profese učitele, speciálního pedagoga a psychologa.

Dále **pokračuje rozvoj programů zaměřených na profesní podporu učitelů a posilování jejich kompetencí**. Pokračuje podpora projektu DigCompEdu, který v roce 2025 poskytoval učitelům vzdělávací kurzy, metodické materiály a podpůrné programy zaměřené například na využívání digitálních technologií ve výuce, mediální výchovu, finanční gramotnost nebo kybernetickou bezpečnost.

Současně pokračují kroky směřující ke zkvalitnění přípravy budoucích učitelů. Pravidelně je vyhodnocován a dále rozvíjen Kompetenční rámec absolventa učitelství, který vymezuje očekávané profesní kompetence absolventů učitelství studijních programů a podporuje jejich lepší připravenost na pedagogickou praxi.

V roce 2025 **pokračovala reforma středního školství** zaměřená na modernizaci jeho struktury a posílení relevance pro další studium i trh práce. Navyšoval se počet škol zapojených do pokusného ověřování v oboru vzdělání všeobecné lyceum a byly realizovány kroky směřující ke zvýšení propustnosti mezi jednotlivými obory vzdělání. Legislativně se také posílila spolupráce škol se zaměstnavateli, včetně rozvoje prvků duálního systému vzdělávání. V odborném vzdělávání se zároveň rozšiřuje realizace maturitních zkoušek či závěrečných prací for-

mou absolventské práce, která umožňuje lépe propojit studium s praktickými zkušenostmi žáků.

Jednou z klíčových oblastí v rámci opatření zaměřených na vzdělávání a trh práce je **podpora rodičů malých dětí, zejména matek, v jejich uplatnění na trhu práce**. Pokračovala finanční podpora rozvoje dětských skupin z Národního plánu obnovy a Evropského sociálního fondu. Rovněž byla schválena novela zákona o dětských skupinách (zákon č. 84/2025 Sb.), která zavedla od 1. května 2025 tzv. sousedskou dětskou skupinu umožňující péči o maximálně čtyři děti v domácím prostředí (případně v jiném vhodném prostředí). Daná novela dále zavedla s účinností od roku 2026 povinnost obcí zajistit podmínky pro výchovu a péči o dítě v dětské skupině od 3 let do 1. září následujícího roku, pokud dítě nebylo přijato do spádové mateřské školy. Zároveň jsou realizovány projekt Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života a projekt Rovná odměna, které přispívají ke zvýšení zaměstnanosti žen s dětmi a snížení nerovností v odměňování mezi muži a ženami.

Pokračuje **podpora celoživotního vzdělávání** s primárním cílem zvýšit participaci osob v procesu dalšího vzdělávání a podpořit adaptabilitu pracovní síly na měnící se podmínky. Za tím účelem se pokračuje v podpoře nejen rekvalifikací, ale i jiných kurzů dalšího vzdělávání prostřednictvím Databáze rekvalifikací a dalšího vzdělávání a prostřednictvím podpory firemního vzdělávání. Do konce roku 2025 úspěšně zakončilo 151 163 osob kurzy z oblasti digitálního vzdělávání. Rovněž začalo pilotní testování nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti – Příspěvek na úhradu kurzu digitálního vzdělávání. Vznikla síť 76 regionálních vzdělávacích center zaměřených na podporu účasti na dalším vzdělávání prostřednictvím získání technických kompetencí a digitálních dovedností.

V **oblasti trhu práce** je cílem snížit dopady dekarbonizace uhelných regionů. Jsou proto realizovány programy rekvalifikace s cílem snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných osob zasažených dekarbonizací a transformací ekonomiky.

Rovněž probíhá pilotní testování nového nástroje aktivní politiky zaměstnanosti – integrační pracovní místo s cílem trvale začlenit osoby s kumulací sociálního znevýhodnění na trh práce. Proběhla i reforma veřejně prospěšných prací se zacílením na malé obce s vysokým podílem sociálního vyloučení. Cílem je zvýšit efektivitu veřejně prospěšných prací a podpořit integraci znevýhodněných osob na pracovní trh.

4.4 Moderní veřejná správa a digitalizace

V **oblasti modernizace veřejné správy** dochází ke změně směřujícím ke zvýšení efektivity a transparentnosti. V **oblasti zvýšení efektivity, pro-klientské orientace a využívání zásad informovaného rozhodování ve veřejné**

Zákon o integračním sociálním podniku (zákon č. 468/2024 Sb.) podporující integraci osob se specifickými potřebami na trhu práce byl schválen a implementován. Předpokládá se, že v období 2026–2030 bude zaměstnáno až 10 tisíc osob se specifickými potřebami, což přinese veřejným rozpočtům potenciální úsporu přes 1 mld. Kč.

Od 1. ledna 2025 je účinná **novela zákona o zaměstnanosti** (zákon č. 470/2024 Sb.) v oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce. Součástí opatření v této oblasti je i posílení flexibility na trhu práce prostřednictvím modernizace zákoníku práce. Novela zákoníku práce (zákon č. 120/2025 Sb.) ke zvýšení flexibility pracovněprávních vztahů nabyla účinnosti od 1. června 2025 (vyjma změn zákona o zaměstnanosti, které nabýly účinnosti až k 1. 1. 2026). Novela přinesla prodloužení maximálního limitu pro zkušební dobu nebo počátek výpovědní lhůty už ode dne doručení výpovědi. Změny v podpoře v nezaměstnanosti přinášejí vyšší podporu v prvních měsících bez ohledu na způsob odchodu ze zaměstnání, vyšší maximální podporu v nezaměstnanosti, posun věkové hranice pro nárok na delší podporu či vyšší podporu pro osoby bez předchozích příjmů. Ke zvýšení došlo také u podpory při rekvalifikaci a současně se rozšiřuje okruh rekvalifikací, u nichž je podpora vyplácena.

Zákon č. 175/2025 Sb., o podpoře v bydlení byl schválen v červnu 2025 a jeho první část s účinností od 1. ledna 2026 zřídila kontaktní místa pro bydlení. Zákon se týká hlavně problematiky tzv. zabydlování.

Podpora **dostupného nájemního bydlení** byla v roce v roce 2025 posílena zdroji z Národního plánu obnovy. Do investičního programu nájemního bydlení Státního fondu podpory investic s alokací 7 mld. Kč. (Finanční nástroj 1) se přihlásili žadatelé s žádostmi v objemu přes 20 mld. Kč. V dubnu 2025 byla vyhlášena výzva Národní rozvojové banky na mezaninové úvěry pro dostupné nájemní bydlení s rozpočtem 2,5 mld. Kč (Finanční nástroj 2). Tento program se ovšem zatím nepodařilo finančně pokrýt. Na konci roku 2025 bylo dokončeno výběrové řízení na obhospodařovatele společného koinvestičního fondu společně s komerčním kapitálem (Finanční nástroj 3). Fond aktuálně vzniká, první investice se očekávají v průběhu léta 2026. V roce 2025 se také revidoval a zjednodušil program sociálního bydlení podporovaného z Integrovaného regionálního operačního programu, a díky tomu se výrazně posílilo jeho čerpání.

správě vznikl Jednotný informační systém sběru dat a je připravován jeho další rozvoj.

Od 1. ledna 2024 platí možnost nové formy spolupráce mezi obcemi v rámci **institutu Společenství obcí**. Přináší

institucionalizovanou formu spolupráce obcí, větší efektivitu a koordinaci veřejných služeb, umožňuje zřídit funkci sdíleného úředníka a má řadu dalších výhod. K 1. únoru 2026 bylo v celé ČR zřízeno celkem 55 společenství obcí. Do konce roku 2026 se očekává vznik nejméně 15 dalších společenství obcí. Je připravována novela zákona o obcích, která by měla přinést podrobnější úpravu vnitřní struktury společenství obcí, jejich zapojení do systému plánování regionálního rozvoje a rozšíření kompetencí společenství obcí např. o možnost zřízení společné obecní policie.

Schválením zákona č. 168/2025 Sb., o regulaci lobbování je s účinností od 1. července 2025 **zaveden registr lob-bistů** a jsou stanoveny sankce za jeho nedodržení. Rovněž byl spuštěn i Registr lobbování.

4.4.1 Digitalizace

Rozšíření vysokorychlostních sítí a podpora 5G v řídké osídlených oblastech na venkově a na hlavních železničních koridorech patří mezi prioritní investice. Obecně se směřuje k tomu, aby bylo pokryto signálem co nejvíce tzv. bílých míst, přičemž tato místa jsou pokrývána především na základě povinností uložených operátorům v rámci aukce kmitočtů (případně v rámci prodloužení přidělu příslušných kmitočtů), případně s využitím dotačních programů (Národní plán obnovy či OP TAK). V roce 2025 byl vládou ČR schválen Akční plán 3.0 k provedení některých opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací, jeho jednotlivá opatření jsou průběžně plněna.

Koncepce Digitální ekonomika a společnost je pravidelně vyhodnocována a aktualizována. Poslední aktualizace proběhla v roce 2025 a aktualizovaná koncepce Digitální ekonomika a společnost byla schválena vládou ČR (usnesení vlády č. 810/2025), v rámci Implementačního plánu programu Digitální Česko pro rok 2026. ČR v roce 2024 aktualizovala svou Národní strategii umělé inteligence

(NAIS 2030), aby reflektovala technologické a geopolitické změny posledních let. Implementace Národní strategie umělé inteligence ČR 2030 je realizována prostřednictvím konkrétních záměrů Akčního plánu, který je součástí Implementačního plánu programu Digitální Česko. Tyto jsou každý rok revidovány a aktualizovány. Realizována je také podpora digitální transformace podniků, kdy v ČR v současnosti působí šest Evropských center pro digitální inovace (EDIH).

4.4.2 Výzkum a inovace

V této oblasti byl **schválen nový zákon č. 328/2025 Sb., o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí**, který s účinností od 1. ledna 2027 přinese zásadní změny pro výzkumný a inovační systém v ČR. Zákon cílí na posílení inovačního prostředí a větší flexibilitu při poskytování účelové podpory. Rovněž se zaměřuje na podporu transferu znalostí a zavádí systematické hodnocení programů účelové podpory včetně hodnocení jejich dopadů. V roce 2025 **pokračovala realizace relevantních částí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR 2021+** podle termínů stanovených u jednotlivých opatření.

V rámci **podpory konkurenceschopnosti malých a středních podniků** byl na konci roku 2025 spuštěn nový záruční nástroj Národní záruka realizovaný prostřednictvím Národní rozvojové banky. Tento nástroj významně zjednodušuje přístup podniků ke komerčnímu financování prostřednictvím státem podpořených záruk.

V programu na **podporu aplikovaného výzkumu KAPPA** byly ukončeny všechny projekty mezinárodní spolupráce s celkovou částkou 830 milionů Kč. Projekty se zaměřovaly na široké spektrum oborů, včetně zavádění udržitelnějších technologií, zlepšení kvality pitné vody nebo inovativních léčebných postupů. Program významně přispěl k posílení mezinárodní spolupráce a transferu znalostí mezi českými a zahraničními výzkumnými institucemi.

Přehled literatury a použitých zdrojů

- ČNB (2026): Systém časových řad ARAD. Praha, Česká národní banka, 31. 3. 2026 [cit. 31. 3. 2026], <<https://www.cnb.cz/arad/#/>>.
- ČSÚ (2026a): Hrubý domácí produkt – časové řady ukazatelů čtvrtletních účtů. Praha, Český statistický úřad, 1. 4. 2026 [cit. 1. 4. 2026], <https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_cr>.
- ČSÚ (2026b): Sektor vládních institucí, vládní deficit a dluh. Praha, Český statistický úřad, 2. 4. 2026 [cit. 2. 4. 2026], <https://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_gov>.
- ČSÚ (2026c): Výběrové šetření pracovních sil. Praha, Český statistický úřad, 17. 2. 2026 [cit. 1. 4. 2026], <https://www.czso.cz/csu/czso/zam_cr>.
- EIA (2026): Spot Prices for Crude Oil and Petroleum Products. Washington, DC, U.S. Energy Information Administration, 26. 3. 2026 [cit. 26. 3. 2026], <https://www.eia.gov/dnav/pet/pet_pri_spt_s1_a.htm>.
- Eurostat (2026): Eurostat Database. Lucemburk, Eurostat, 2. 4. 2026 [cit. 2. 4. 2026], <<https://ec.europa.eu/eurostat>>.
- MF ČR (2025): Zpráva o pokroku (2025) – Fiskálně-strukturální plán ČR pro období 2025 až 2028. Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2025, ISBN 978-80-7586-081-1 (on-line), [cit. 09. 04. 2026], <<https://mf.gov.cz/cs/rozpocetova-politika/makroekonomika/fiskalne-strukturalni-plan-a-konvergenčni-program/2025/zprava-o-pokroku-2025-fiskalne-strukturalni-plan-c-59656>>.
- MF ČR (2026): Makroekonomická predikce ČR (duben 2026). Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2026, ISSN 1804–7971 (on-line). [cit. 09. 04. 2026], <https://www.mf.gov.cz/assets/cs/media/2026-04-09_Makroekonomicka-predikce-duben-2026.pdf>.
- MPO (2024): Pilotní projekt zřízení Jednotného kontaktního místa pro energetická společenství a energeticky účinné renovace – Komplexní Energetické konzultační a informační středisko (K-EKIS). Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu, říjen 2024 (online) [cit. 4. 4. 2025] <<https://efekt.gov.cz/cz/dotacni-programy/vyzvy/6-2024-pilotni-projekt-zrizeni-jednotneho-kontaktneho-mista-pro-energeticka-spolecenstvi-a-energeticky-ucinne-renovace>>.
- MPO (2025): Národní akční plán pro chytré sítě 2025–2030 (Aktualizace NAP SG). Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu, leden 2025 (online) [cit. 4. 4. 2025], <<https://mpo.gov.cz/cz/energetika/narodni-akcni-plan-pro-chytre-site-2025--2030-aktualizace-nap-sg--285500/>>.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97.
- Usnesení vlády České republiky ze dne 22. října 2025 č. 810 k implementačním plánům programu Digitální Česko pro rok 2026.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů.
- Zákon č. 407/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku.
- Zákon č. 470/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 23/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 84/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- Zákon č. 87/2025, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon č. 120/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci.
- Zákon č. 168/2025 Sb., o regulaci lobbování.
- Zákon č. 175/2025 Sb., o poskytování některých opatření v podpoře bydlení (zákon o podpoře bydlení).
- Zákon č. 223/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie.
- Zákon č. 290/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony.
- Zákon č. 328/2025 Sb., o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí.
- Zákon č. 35/2026 Sb., kterým se mění zákon č. 151/2025 Sb., o dávce státní sociální pomoci, ve znění zákona č. 360/2025 Sb., zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Slovníček pojmů

Akruální metodika znamená, že ekonomické transakce jsou zaznamenány v okamžiku, kdy se ekonomická hodnota vytváří, transformuje nebo zaniká, nebo když se pohledávky a závazky zvyšují či snižují bez ohledu na to, kdy bude realizovaná transakce peněžně uhrazena (na rozdíl od peněžního principu, na kterém je sestavován např. státní rozpočet).

Čisté výdaje označují veřejné výdaje očištěné o úrokové výdaje, diskreční opatření na straně příjmů, výdaje na programy EU, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů EU, ale i o národní podíl jejich financování, dále nezahrnují cyklickou složku výdajů na dávky v nezaměstnanosti a jednorázová a jiná dočasná opatření.

Cyklicky očištěné saldo sektoru vládních institucí slouží k identifikaci nastavení fiskální politiky, protože v něm není zahrnut vliv těch částí příjmů a výdajů, které jsou generovány pozicemi ekonomiky v rámci hospodářského cyklu.

Diskreční opatření představují přímé zásahy orgánů výkonné nebo zákonodárné moci do příjmů a výdajů sektoru vládních institucí.

Doporučení pro danou zemi znamenají pokyny každoročně vydávané Radou EU jednotlivým členským státům ohledně hospodářské a rozpočtové politiky, politiky zaměstnanosti a strukturální politiky v souladu s články 121 a 148 Smlouvy o fungování EU.

Dlouhodobé úrokové sazby jsou měřeny na základě výnosů dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů do doby splatnosti v procentech za rok. Jako reprezentativní jsou klasifikovány dluhopisy, jejichž zbytková splatnost se pohybuje v rozmezí 8 až 12 let (použití těchto mezi plně vychází z podmínek českého trhu se státními dluhopisy, které byly nastaveny na základě periodicity emisí státních dluhopisů ČR). Z tohoto souboru je následně generována taková kombinace dluhopisů, jejíž průměrná zbytková splatnost se nejvíce přibližuje hranici 10 let.

Efektivní záruky představují skutečnou expozici sektoru vládních institucí z titulu poskytnutých záruk (relevantní v případě, že je u záručního programu stanoven celkový limit na plnění z individuálně zaručených úvěrů).

Fiskální úsilí je meziroční změna strukturálního salda indikující expanzivní, či restriktivní nastavení fiskální politiky v daném roce.

Hrubý domácí produkt (HDP) je peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území. **Reálný HDP** je hrubý domácí produkt vyjádřený v cenách referenčního roku. Tato transformace umožňuje při analýze HDP (či jiné veličiny) v čase eliminovat vliv změny cen a soustředit se pouze na změny fyzického objemu. **Hrubá přidaná hodnota** představuje rozdíl mezi hodnotou produkce a mezi-spotřebou (produkce užitá při výrobě jiného zboží či služeb).

Index spotřebitelských cen je jedním z indexů měřících cenovou hladinu. Je konstruován na základě pravidelného sledování vývoje cen vybraných zboží a služeb (tzv. reprezentantů) ve spotřebním koši domácností. Každý reprezentant má určitou váhu. Spotřební koš je rozdělen na 12 oddílů (např. potraviny a nealkoholické nápoje; alkoholické nápoje, tabák; odívání a obuv; bydlení, voda, energie a paliva; atd.). **Harmonizovaný index spotřebitelských cen** je kalkulován v zemích EU podle

jednotných a právně závazných postupů, což (na rozdíl od národních indexů) umožňuje srovnatelnost tohoto ukazatele mezi zeměmi.

Inflace je trvalý růst všeobecné cenové hladiny, resp. vnitřní znehodnocování měny. Cenová hladina se měří pomocí cenových indexů, např. indexu spotřebitelských cen či harmonizovaného indexu spotřebitelských cen. Nejčastěji zmiňovaná **meziroční míra inflace** je relativní změna indexu spotřebitelských cen proti stejnému měsíci předchozího roku. **Průměrná míra inflace** je relativní změna průměru indexu spotřebitelských cen v posledních 12 měsících proti průměru indexu spotřebitelských cen v předcházejících 12 měsících. Míry inflace se vyjadřují v procentech. **Administrativními opatřeními u spotřebitelských cen** rozumíme státní opatření, která přímo působí na cenovou hladinu. Zahrnují vliv změn nepřímých daní (daň z přidané hodnoty, spotřební a energetické daně) a regulovaných cen (např. elektřina, plyn, teplo, vodné a stočné, městská hromadná doprava).

Jednorázové a jiné přechodné operace jsou taková opatření na straně příjmů či výdajů, která mají pouze dočasný dopad na saldo sektoru vládních institucí a často vyplývají z událostí mimo přímou kontrolu orgánů výkonné nebo zákonodárné moci (např. výdaje na odstraňování následků povodní).

Kapitálové transfery zahrnují pořízení nebo úbytek aktiva bez ekvivalentní protihodnoty. Mohou být prováděny v peněžní nebo naturální formě. **Peněžní kapitálový transfer** je definován jako peněžní převod bez očekávané protihodnoty jednotky, která daný transfer obdržela. **Naturální kapitálový transfer** je založen na převodu vlastnictví aktiva (jiného než zásob a peněz) nebo zrušení závazku věřitelem, za nějž nebyla přijata žádná protihodnota, převzetí dluhu apod.

Nezaměstnanost (z Výběrového šetření pracovních sil) odpovídá počtu osob, které ve sledovaném období (referenčním týdnu) souběžně splňovaly tři podmínky: nebyly zaměstnané, hledaly aktivně práci a byly připraveny k nástupu do práce nejpozději do 14 dnů. **Míra nezaměstnanosti** vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných a pracovní síly. Osoba s délkou trvání nezaměstnanosti delší než 12 měsíců je považována za **dlouhodobě nezaměstnanou**.

Peněžitá sociální dávky představují dávky sociálního zabezpečení (např. dávky důchodového pojištění, dávky státní sociální podpory), které jsou ze sektoru vládních institucí vypláceny domácnostem.

Krátkodobou úrokovou míru v prostředí ČR představuje PRIBOR 3M, což je referenční úroková sazba indikující průměrnou sazbu, za níž si mohou banky na trhu mezibankovních depozit půjčit se splatností 3 měsíce.

Období korekce představuje dobu, během níž dochází v členském státě k fiskální korekci, v základu období čtyř let nebo v případě prodloužení období čtyř let plus další období nejvýše tří let.

Potenciální produkt je úroveň ekonomického výkonu při „plném“ využití disponibilních zdrojů. Plné využití zdrojů je zde myšleno spíše jako optimální a rovnovážné, která nevede k tlakům např. ve změně dynamiky inflace apod.

Produkční mezera je rozdíl mezi skutečným a potenciálním produktem měřený v procentech potenciálního produktu. Slouží k identifikaci pozice ekonomiky v cyklu.

Referenční trajektorie čistých výdajů poskytovaná EK členskými státy, jež překračují hranici deficitu veřejných financí a/nebo míru zadlužení sektoru vládních institucí, má těmto státům umožnit upravit nastavení fiskální politiky tak, aby byl veřejný dluh do konce období korekce na věrohodně sestupné dráze anebo zůstal na obezřetné úrovni, a to i v případě nepříznivých scénářů. Dále by měla zajistit, aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a pod touto referenční hodnotou setrval.

Sektor vládních institucí je vymezen mezinárodně harmonizovanými pravidly EU. V ČR zahrnuje v metodice ESA 2010 tři základní subsektory: ústřední vládní instituce, místní vládní instituce a fondy sociálního zabezpečení.

Strukturální saldo je rozdíl cyklicky očištěného salda a jednorázových a přechodných operací (obě složky viz výše).

Primární strukturální saldo je dále očištěné o úroky.

Technická informace EK na vyžádání poskytuje příslušnému členskému státu dodržujícímu hodnoty deficitu sektoru vládních institucí nejvýše 3 % HDP a dluhu sektoru vládních institucí nejvýše 60 % HDP hodnotu primárního strukturálního salda v cílovém roce fiskálně-strukturálního plánu doporučenou pro udržení hodnot deficitu a dluhu v těchto mezích během horizontu plánu.

Tvorba hrubého fixního kapitálu představuje investiční aktivitu jednotek. Fixním kapitálem jsou pouze aktiva používaná ve výrobě po dobu delší než jeden rok. Patří sem rovněž např. předměty pro vojenské účely, výdaje na výzkum a vývoj apod.

Výdaje na konečnou spotřebu vlády zahrnují platby vládních institucí, které jsou následně použity buď pro spotřebu jednotlivců v sektoru domácností (především úhradu zdravotní péče zdravotními pojišťovnami za služby zdravotnických zařízení), nebo jsou spotřebovány celou společností (jako např. výdaje na armádu, policii, soudnictví, státní správu apod.). Služby sektoru vládních institucí, které jsou poskytovány ke spotřebě celé společnosti, jsou obvykle oceněny na úrovni vlastních nákladů na danou službu, protože neprocházejí trhem, který by je ocenil. Z výše uvedených důvodů se spotřeba skládá zejména z mezispotřeby (tj. zboží a služeb, vyjma fixních aktiv, spotřebovaných v procesu výroby jiného statku či služby), náhrad zaměstnancům (mzdy a platy včetně pojistného hrazeného zaměstnavatelem), naturálních dávek domácnostem (zejména platby zdravotních pojišťoven lékařským zařízením mimo sektor vládních institucí) či spotřeby fixního kapitálu. Nezapočítává se celá hodnota těchto transakcí, ale pouze ta, která se váže k produkci oceněné vlastními náklady. Náklady na tvorbu činností procházejících plně či částečně trhem, za něž dostává sektor vládních institucí úplatu, jsou pak z výdajů na jeho spotřebu očištěny.

Výdajové pravidlo národního fiskálního rámce slouží jako východisko pro přípravu návrhů státního rozpočtu a rozpočtů státních fondů. Pravidlo odvozuje maximální objem výdajů sektoru vládních institucí zejména od strukturální části příjmů tohoto sektoru zvýšených o 0,75 % HDP. Toto zvýšení představuje stanovený střednědobý rozpočtový cíl ČR. Pravidlo je doplněno o automatický korekční mechanismus, reflektující zpětně hodnocený odklon skutečné úrovně výdajů od pravidlem předepsané, a je doprovázeno přesně definovanými únikovými klauzulemi, podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva o pokroku (2026)

Fiskálně-strukturálního plánu České republiky pro období 2025–2028

Ministerstvo financí České republiky a Úřad vlády České republiky

1. vydání, Praha 2026

Vydavatel: Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha

ISBN 978-80-7586-098-9 (on-line)

<https://www.mf.gov.cz/fsp>

